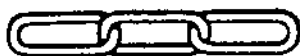

TW-nytt

Conservare - Illuminare - Inspirare

NR. 1 - 1991

Logens embedsmenn for perioden 1989 - 1991:

STORREPR.	: Bjørn Schau
EKS. OVERMESTER	: Oddvar Follestad
OVERMESTER	: Svein Solberg
UNDERMESTER	: Bjørn Grødtlien
SEKRETÆR	: Svein T. Hermansen
KASSERER	: Reidar Samuelsen
SKATTMESTER	: Bjørn Bjørgan
CEREMONIMESTER	: Jørn Larsen
KAPELLAN	: Per Hammer Kristiansen
INSPEKTØR	: Jan Eirik Størkersen
INDRE VAKT	: Trond Westad
YTRE VAKT	: Jan Willy Eriksen
ARKIVAR	: Erik Røhrt Sundby
MUSIKKANSV. I	: Finn Grødtlien
MUSIKKANSV. II	: Tore Lundberg
O.M. HØYRE ASS.	: Leif Deberitz
O.M. VENSTRE ASS.	: Knut Ivar Grønli
U.M. HØYRE ASS.	: Ivar Schmidt
U.M. VENSTRE ASS.	: Leif Bjerke
C.M. HØYRE ASS.	: Fridtjov Huseby
C.M. VENSTRE ASS.	: Ragnar Nybro

Logens valgte nemnder 1989 - 1991:

LOGENS STYRKELSE OG EKSPANSJON: Kåre Granli, Trond Westad, Jan Erik Arnesen, Oddvar Follestad.

NOMINASJONSNEMNDEN: Arnfin Evjen, Bjørn Schau, Kjell Randolph Johansen, Erling Beenfeldt, Erik Røhrt Sundby, Jan Erik Johansen.

FINANSNEMNDEN: Knut Borgen, Roald Torpenberg, Bjarne Due, Inge Grøset.

ENKENEMNDEN: Kåre Granli, Hilmar Larsen, Kåre Lorentzen, Per Johansen, Ivar Schmidt.

HJELP OG STØTTE: Erland Plau, Finn Grødtlien, Johan Isaksen, Alfred Key, Tancred Strøm.

REVISJONSNEMND: Erik Sanne, Petter Martin Hustad, Tore Lundberg.

KLAGENEMNDEN: Per Ramsten, Erik Sanne, Erland Plau, Jan Erik Arnesen, Odd Aks, Jan Willy Eriksen, Per Carlson, Kjell Randolph Johansen, Harald Müller.

REPR. TIL STORTINGSGT. 28: Knut Borgen, Jan Erik Johansen, Bjørn Schau

En loge i arbeide.

Lov for Odd Fellow-loger er interessant lesing, og det er vel verd en gang i mellom å fornye bekjentskapet med den. Det skulle være unødvendig å minne om det, da hver enkelt bror har den i sin eie. Alle brødre burde ha kjennskap til Logens omfattende arbeide og mangeartede oppgaver.

Ionledningsvis gir loven opplysninger om struktur, oppbygging, administrasjon, gradpasseringer og hvilke saker som kan behandles i de forskjellige grader, samt brødrenes rettigheter og plikter. Den gir i detalj beskrivelser av de valgte embedsmennenes og de valgte nemnders gjøremål og arbeidsoppgaver.

Som andre organisasjoner har også Logen sitt byråkrati som skal gi nødvendig hjelp til de forskjellige saker. Det behøves forundersøkelser og opplysninger i hver enkelt sak så beslutningsprosessen gir det ønskede resultat.

Logen har 7 nemnder som skal nomineres og velges, og utover disse har br. O.M. anledning til å utnevne nemnder til forskjellige formål. Jeg nevner således Sosialnemnden, Privatnemnden og Nemnd for sykebesøk.

En nemnd kan ha rent administrative oppgaver, mens andre nemnder har sitt arbeide rettet mot det utadvendte, og andre igjen rettet mot såvel det innadvendte som det utadvendte. La meg nevne: Nemnden for Logens styrkelse og ekspansjon, Nemnd for enker og foreldreløse og Sosialnemnden.

Det er br. O.M. som representerer Logen utad og han har den utøvende og bestemmende rett, men det sier seg selv at en klok O.M. alltid tar sine valgte embedsmenn med på råd. Det er brødrene i de enkelte nemnder som er logens ressurs og som gjennom arbeidet gir den erfaring som br. O.M. kan bygge sine beslutninger på. Samtlige nemnder avgir rapport til Logen ved årsskiftet om det arbeidet som er utført og om planene for det kommende år.

Den 29/1-91 var avsatt til arbeidsmøte hvor vi fikk en gjennomgang av de rapporter som et flertall av nemndene ga. Det er ikke rom i denne utgave av TW-NYTT for nærmere redegjørelse, men la oss se på de orienteringer fra Nemnd for logens styrkelse og ekspansjon, Enkenemnden og Sosialnemnden. Om hva disse har utrettet og hvilke erfaringer de har fått. Det er ikke min oppgave å berømme eller bedømme de forskjellige nemnder, men ta denne redegjørelse som en veiledning fra de forskjellige rapporter som brødrene har gitt, og med de resultater som er oppnådd.

NEMNDEN FOR LOGENS STYRKELSE OG EKSPANSJON.

Det kan ikke være noen tvil om at denne nemnd gir et speilbilde av logens tiltak i aktiviseringen av brødrene for en bedre tilgang av nye medlemmer. Nemnden har hatt en rekke møter som har gitt grunnlaget for arbeidet ute i hverdagen om tilgang og vekst. Formannen i Nemnden - Eks. O.M. Kåre Granli - har gitt en fyldig redegjørelse om nemndens møter hvor det var anledning til spørsmål og diskusjon om de muligheter og fremgangsmåte den enkelte bror har ute i hverdagen for å kunne presentere Ordenen i sin kjente omgangskrets. Høstterminen ga oss et nytt møte med utredning om "hvorfor og hvordan" i spørsmålet om våre arbeidsmåter og muligheter ute i hverdagen. Eks. Stor Sire Erik Evjen og Eks. O.M. Kåre Granli var ledere i denne diskusjonen. Som rimelig kan være, var det en rekke av brødrene som hadde spørsmål og meninger om emnet, og de to lederne ga en god rettleiding om arbeidet med tilgangen ute i hverdagen.

Jeg tror at nemnden så absolutt bør ta tid til en slik gjennomgang etter hvert som nye brødre kommer til, da behovet for kunnskap på dette området alltid vil være til stede.

La meg også nevne at det fra nemndens side er satt i gang arbeid med redegjørelse av de forskjellige rituelle handlinger og betydningen av disse. Våre rituelle handlinger bygger sin fremføring med bilder fra Bibelen som grunnlag for de medmenneskelige livskvaliteter. Det er av den største betydning at brødrene etter hvert som de får gradene, snarest mulig får en nærmere utdyping av graden.

NEMND FOR ENKER OG FORELDRELØSE.

Nemnden skal være kontaktområde til etterlatte av avdøde brødre. Det kan være et vanskelig valg område å behandle, da det til en hver tid minner om det som har vært og om de som har gått bort. Nemnden synes å ha gått nennsomt fram i sitt arbeide. De pårørende skal vite at Logen ikke glemmer de brødre som har gått bort. De pårørende har også tidvis hatt tilknytning til Logen ved forskjellige arrangementer, som fellesturer, sommer- og julemøter.

Siste år hadde nemnden sommermøte med 16 etterlatte hustruer. Turen gikk til Kongsberg hvor det bl.a. var omvisning i den gamle ærverdige Kongsberg kirke med orgelkonsert. Det var bespising i den idylliske Fosse kroen og det var tydelig at de som deltok på turen, satte pris på såvel omgivelser som det kulinariske.

Hjemturen gikk så gjennom Lågendalen og de tok også med seg Spiralen da de kjørte gjennom Drammen.

I desember var det invitert til julelunsj i Odd Fellowhjemmet hvor det møtte 17 av avdøde brødres hustruer, og dessuten 7 brødre med hustruer som hadde tilknytning til nemndens virksomhet.

Brødrene Per Helland og Oddvar Follestad sang med fru Granli som akkompagnør. Gjestene ble overrakt konfekt som julegaver. La meg også nevne at de som ikke hadde anledning til å møte, ble oversendt julegaven hjem via brødre. Sikkert populære tiltak som nemnden setter i verk til en hyggestund sammen med Logens brødre og kan være en avkobling fra en ellers tom og tung hverdag.

Logen har i alt 36 enker, hvorav 1 tilbringer vinterhalvåret i syden, og 2 bor utenfor Oslo.

De mange takkekort fra de som deltok viser at de setter pris på det kontaktpunkt de har gjennom Logen og at de ikke er glemt.

SOSIALNEMNDEN.

Dette er vel den av nemndene som har hatt den mest omfattende kontakt med hverdagen. I sitt arbeide søker den etter de mennesker som har en vanskelig hverdag i ensomhet og lidelser. Den har i de siste år hatt kontakt med Radiumhospitalets fritidsleder. Han har som oppgave å lette tiden for de som er i sykehuset og som får behandling daglig i 5 til 10 minutter, er oppegående og forsøker å få resten av døgnet til å gå. Nemnden har søkt å løse denne ensomheten ved å ta med pasienter som kommer utenbys fra og som sjelden har besøk, ut til andre omgivelser hvor de kommer bort fra sin nødvendige tid i ensomhet ved sykehuset.

Turen sist sommer var arrangert med båt i Oslofjorden. Det deltok 33 pasienter og 17 pensjonerte søstre fra sykehuset. De ble alle hentet i buss. Ved siden av deltakere fra sykehuset var 6 brødre med hustruer til hjelp for de syke og pensjonistene. Alt det som ble servert av mat kom naturligvis fra sjøsiden; reker med loff og mineralvann. Deretter kringle og kaffe.

Dagen bød på et strålende sommervær, og alle kan vel tenke seg hvilken glede og opplevelse det var for dem som i lang tid hadde vært henvist til vandring i sykehuskorridorer. At turen og tiltaket fra Logen var populært, ga da også sykehusets fritidsleder uttrykk for i sin takketale. Nemnden har nå under utredelse arbeidet for en besøksordning til de pasienter som sjelden får besøk.

La meg til slutt gi samtlige nemnder min egen og på Logens vegne den honnør som dere virkelig fortjener. Dette er den praktiske Odd Fellowgjerning i hverdagen, og la oss håpe at den synes.

La det også være en oppfordring til de brødre som sjelden møter, at de vender tilbake til Logen og tar del i det varierte sosiale arbeidet.

Georg.

CONSERVARE, ILLUMINARE, INSPIRARE ET CREARE....

Vår unge loge hadde akkurat fylt 3 år da Arne Gjerberg, 38 år gammel, for første gang trådte innenfor vår Ordens murer. Og man kan trygt slå fast: Siden har han trofast blitt der! For Arne Gjerberg var det begynnelsen på en ny epoke - et langt og rikt logeliv, til stor glede for ham selv og Ordenen, var innledet. Følgelig ble også vår logeaften den 22. januar noe meget mer enn et vanlig møte. Når 40-års Veteranjuvelen skal tildeles Eks. DDSS Arne Gjerberg, tar Loge Thomas Wildey fram sine beste tradisjoner og viser sitt talent når en verdig og festlig ramme skal skapes rundt spesielle jubileer.

Jubilanten flankert av to Eks Stor Sireer som han har gjort en stor innsats sammen med, Arne Espelund (t.v.) og Erik Evjen.

Arne Gjerbergs kontaktflate innen vår Orden er selvfølgelig meget stor, og det var en imponerende rekke av gjester som ble ført inn i logesalen i egen prosesjon. Her var, foruten Eks. Stor Sire Arne Espelund, representanter for Leiren, Oslogene og utenbys loger, samt

flere av jubilantens personlige logevenner. Eks. Stor Sire Erik Evjen, som etter ønske fra aftenens hovedperson ledet den høytidelige handling inne i logesalen, kunne skue ut over en nesten fullsatt A-sal, og seremonien ble gjennomført meget stemningsfullt og vakkert.

Undermester Bjørn Grødtliens oppregning av jubilentens vita gjorde selvsagt inntrykk på alle de tilstedeværende. Eks. DDSS Arne Gjerberg hadde mottatt samtlige logegrader før året 1951 var omme, og 3. leirgrad var i havn allerede i 1959. Storlogegraden og rebekkagradene ble tildelt i 1970, og når det gjelder embeder, hadde det muligens vært lettere for br. Undermester å lese opp hvilke embeder jubilanten IKKE har hatt. Her skal kun nevnes at Arne Gjerberg var vår Loges Overmester i perioden 1974 - 82 og Distrikts Deputert Stor Sire 1982 - 86. I sin meget personlige tale til jubilanten la Eks. Stor Sire Erik Evjen spesiell vekt på den trofasthet og innsatsvilje som hadde preget Arne Gjerbergs lange logeliv. Han siterte i den forbindelse Bjørnstjerne Bjørnson: "Man skal sette seg lange mål, idet dette er noe som gir fasthet og målbevissthet, og former menneskets karakter og stålsetter dets vilje og energi".

Nettopp en slik ledesnor mente Eks. Stor Sire Erik Evjen at Arne Gjerberg hadde fulgt både i sin logegjerning og sin yrkeskarriere i politiet. Eks. Stor Sire fremhevet videre at Arne Gjerberg gjennom sin kamp for Ordenens idealer i skrift og tale sterkt hadde bidratt til å videreføre arven fra våre forfedre, og han avsluttet med å takke Arne Gjerberg for et varmt vennskap gjennom mange år.

Varmt vennskap ble også vist

jubilanten under det påfølgende brodermåltid - vakkert dekket bord, nydelig middag, blomster, sanger og spirituelle taler dannet rammen om en feststund i beste Thomas Wildey-tradisjon. Aftenens hovedtale til jubilanten ble fremført av vår meget taleføre Eks. OM Oddvar Follestad - en tale full av morsomme poenger og gode momenter. Follestad tok utgangspunkt i vårt blad TW-nytt, der Arne Gjerberg, dårlig kamuflert bak signaturen "Georg", stadig er en meget flittig og viktig bidragsyter. På bladets forside finner vi de 3 latinske ordene conservare, illuminare og inspirare - ord som hver for seg uttrykker viktige mål for alle aktive Odd Fellow-brødre. Arne Gjerberg har gjort disse idealer til virkelighet i sitt trofaste ordensarbeide. Men Eks. OM Follestad ville legge til enda et latinsk ord: Creare. For det er nettopp kreativiteten og evnen til å skape og bygge som har ført jubilanten frem til velfortjent hedersposisjon i Odd Fellow-ordenen. Godt og trofast vennskap har vært Arne Gjerbergs "varemerke" gjennom alle år, og dette ble fremhevet av samtlige av aftenens talere. Takk for maten-talen ble fremført av Eks. OM Finn Owren fra Loge nr. 79 Roald Amundsen - hans vovede historie om språkforvirring og setesdalsdialekt skal ikke gjengis her, men en munter avslutning på et stemningsfullt brodermåltid ble det i alle fall.

Deretter fortsatte festen, stadig

i beste Thomas Wildey-tradisjon, til godt over vanlig stengetid i Stortingsgaten 28. Og jubilanten fullførte løpet med verdighet og eleganse, uten å vise det minste tegn på tretthet, stadig omgitt av kretsen av gode venner og ett og annet glass med edle dråper.

At jubilanten snart fyller 79 år, kan man vanskelig forestille seg. "Conservare" er således et ord som også beskriver Arne Gjerbergs konstitusjon. Jubilanten er stadig en aktiv og interessert støttespiller for vår Loges embedsmenn og brødre. I det vi gratulerer Eks. DDSS Arne Gjerberg med velfortjent 40-års Veteranjuvel, ønsker vi ham alt godt i mange og "creative" år.

Sekretær.

Du må ikke sitte trygt i ditt hjem og si:
Det er sørgelig, stakkars dem!
Du må ikke tåle så inderlig vel
den urett som ikke rammer dig selv!
Jeg roper med siste pust av min stemme:
Du har ikke lov til å gå der og glemme!

Arnulf Øverland

VI GRATULERER!

Axel Middelthon
80 år 24. februar

Per Helland
80 år 13. mars

Fra Odd Fellow-ordenens historie

Vi vil her i TW-NYTT presentere Odd Fellow-ordenens historie i noen numre fremover. Artiklene er skrevet av Eks Stor Sire Erik Evjen.

Ifølge alle de opplysninger som foreligger, må vi gå ut fra at Odd Fellow-ordenens vugge har stått i England. Den første begynnelse ligger innhyllet i mørke, men i et offentlig museum i den skotske byen Hardwich finnes et frierbrev som er skrevet på pergament, og utstedt til et Odd Fellow-selskap. Dette frierbrev er datert 7. mai 1643, og inneholder også en antydning om at selve ordenen er grunnlagt allerede 5. februar 1537. Vi vet videre at den berømte engelske forfatter Daniel Defoe (bl.a. "Robinson Crusoe") som levde fra 1661 til 1731, omtaler et selskap som kaller seg Odd Fellows.

Videre ble det i året 1745 i "Gentlemans Magazine" omtalt en Odd Fellow-loge. Det ble skrevet at "der kunne man tilbringe behagelige og oppmuntrende aftener". Senere hører vi at dikteren James Montgomery i året 1788 har tilegnet et selskap i London en sang som begynner med noen velkjente ord: "Når vennskap, kjærlighet og sannhet bor hos brødre".

En engelsk forfatter, Elvin J. Curry har skrevet en bok med tittelen "The Red Blood of Odd Fellowship". I denne boken opplyser han at den eldste kjente loge, "Loyal Aristarchus" nr. 9 ble instituert 1 1745. Nr. 9 antyder her at det må være stiftet 8 tidligere loger, og at de må ha vært med i samme organisasjon.

En mr. Andreas meddeler i sin omtale av de engelske Odd Fellow-logers virksomhet omkring 1700-tallet, at de hadde sitt hovedsete i London.

Vi kan ikke sammenligne logemøtene i disse tidligere tider med våre. Grunner var de forhold som tidsånden, skikk og bruk tilsa. På den tid var det vanlig at der ble røkt og drukket når menn kom sammen, selv om det var i mere seriøse møter. Denne skikk ble også brukt i Odd Fellow-møtene. De lavere standers beskjedne fordringer, og små disponible pengemidler, gjorde at man hadde sine logemøter i nokså kummerlige lokaler. Ølkrusene og tobakkspipene ble flittig brukt på møtene, hvor man bare samlet seg for hyggens skyld. Man var således utsatt for for å få et dårlig rykte.

Da livet i de amerikanske loger til å begynne med hvilte på tradisjonen fra de engelske, så kan vi av erfaringene fra Amerika danne oss et bilde av logelivet i de engelske loger.

Følgende beretning er et utdrag fra boken "De tre kædeleds historie" av Eks.OM Hannibal Hansen (Danmark), og som på en realistisk måte forteller oss om tilstandene i de første amerikanske loger:

Fribrevet ble som regel utstedt til en krovert, og inneholdt vanligvis en bestemmelse om at det ga ham en hals og håndsrett over Logen. I det fribrev som som Washington-logen fikk fra England, står følgende:

"I dette fribrev bemyndiger at antall brødre, boende i Baltimore, til å opprette en loge i broder Th. Woodwards hus, så lenge 5 brødre er enige om å holde den der". Denne Thomas Woodward drev vertshuset "We Three Loggerheads" ("Vi tre kjøttthoder") Man kan vel tenke seg at det ikke ville være vanskelig å finne 4 brødre, foruten ham selv, til å motsette seg flytting til andre lokaler.

Ifølge referater foregikk logemøtene noenlunde slik: I et hjørne var det en velsforsynt bar, ivaretatt av en embedsmann, som kaltes "The Host". Han drev baren for Logens regning, idet overskuddet var en vesentlig del av Logens inntekter. Den holdtes åpen kun under logemøtene. Benkene som medlemmene satt på, var forsynt med hyller for glass, krus og piper. Så snart Logen var åpnet, var første punkt i forretningsordenen at O.M. ba medlemmene om å gjøre sine bestillinger hos "verten". Da alle hadde fått noe i glassene (krusene) sine, reiste O.M. seg og utbragte en skål, som alle de tilstedeværende drakk. Så oppfordret han i rekkefølge U.M. og alle de andre embedsmennene på samme måte å utbringe en skål. Etter embedsmennenes forskjellige skåler fortsatte logearbeidet med opplesning av protokollen fra forrige møte. Hvis en kandidat skulle innvies, utbragte O.M. efter

ceremonien den sedvanlige skål: "På vår nyinnviede brors helbred, velferd og trivsel".

Ordenens ærestegn ble avgitt, og så ble det drukket på hans sunnhet. Brødrene fornyet sine bestillinger hos verten flere ganger. Men det sies at overstadig beruselse sjelden forekom. Når det ikke var noget annet logearbeide, innbød O.M. en eller annen bror, - eller en besøkende bror, til å utbringe en skål, eller syngende en sang.

Men tilbake til England igjen. Odd Fellow-logene hadde stor motstand å overvinne fra omverdenens side. Både kirken og datidens presse torndet mot dem. Ja, de var likefrem utsatt for forfølgelse. Men tidligere tiders fa, og statens despotisme, måtte vike for den fremtredende, revolusjonerende politiske bevegelse som ga seg utslag i den franske revolusjon i 1789, og Amerikas frihetskamp mot England 1776 - 1783. Ved den økende frihet og større opplysning skaptes en bedre forståelse for brorskapsideen som skaper velgjørenhet mot sin neste, og sympati og barmhjertighetsgjeringer mot de lidende. Det ble den nyere tids fineste tanke.

Det universielle frihetsbegrep, som er uttrykt i "RENT VENNSKAP, BRODERLIG KJÆRLIGHET OG HELLIG SANNHET" er den nye tids prinsipp.

Artikkelen fortsetter i neste nummer av TW-NYTT.

Logens utnevnte nemnder 1989 - 1991:

- ENSOMMES VENNER:** Erik Røhrt Sundby, Kåre Lorentzen
- REDAKSJON TW-NYTT:** Erik Evjen, Arne Gjerberg, Karl-Erik Bastiansen, Knut Ivar Grønli, Jan Willy Eriksen
- NEMND FOR SYKEBESØK:** Kjell Weum Eriksen, Kaare Werner Holm, Kaare Brung, Leif Deberitz, Erik Sanne
- NEMND FOR ANSKAFFELSER:** Jan Eirik Størkersen, Erling Beenfeldt, Per Hammer Kristiansen
- SOSIALNEMND:** Ragnar Nybro, Bjørn Schau, Bjørn Bjørgan, Ivar Schmidt, Jan Eirik Størkersen
- PRIVATNEMND:** Ivar Schmidt, Svein Andersen, Steinar Ganre, Eivind Rolfsen, Oddbjørn Rød, Ole-Fredrik Dedekam Juell

TELEFONER TIL STORTINGSST. 28:

Ordenslokaler/kontor: 02- 83.32.40